

KAYNAKÇA:

N. H. Ramagne – A. Ramagne, *Römische Kunst. Von Romulus zu Konstantin* (1999).

R. Özgan, *Roma Portre Sanatı I* (2013).

R. Özgan, *Roma Portre Sanatı II* (2013).

R. Özgan, *Roma Portre Sanatı III* (2015).

E. Doğer, *Roma Heykeltraşlığı* (Ders Kitabı), Ege Üniversitesi Yayınları, Edebiyat Fakültesi Yayın No: 146, (İzmir 2009).

D.E.E. Kleiner, *Roman Sculpture* (1992).

J. Martin, *Das alte Rom. Geschichte und Kultur des Imperium Romanum* (1994).

T. Hölscher, *Klassische Archäologie. Grundwissen* (2002).

P. Connolly - H. Dodge, *Die antike Stadt. Das Leben in Athen & Rom* (1998).

B. Andreae, *Römische Kunst* (1973).

B. Andreae, *Römische Kunst. Von Augustus bis Constantine* (2012).

E. Akurgal, *Griechische und römische Kunst in der Türkei* (1987).

E. Akurgal, *Anadolu Uygarlıkları* (1989).

O. Tekin, *Eski Yunan ve Roma Tarihine Giriş* (İletişim Yayınları 2012)

B. İplikçioğlu, *Hellen ve Roma Tarihinin Anabatlari* (2007)

P. Le Roux, *Roma İmparatorluğu* (Dost Yayınevi, 2011).

YUNAN

Submyken Dönemi (MÖ 1150-1075 (1050))

Protogeometrik Dönem (MÖ 1050-900)

Erken Geometrik Dönem (MÖ 900-850)

Olgun Geometrik Dönem (MÖ 850-750)

Geç Geometrik Dönem (MÖ 750-700)

ARKAİK DÖNEM (MÖ 650-480)

KLASİK DÖNEM (MÖ 480-330)

HELLENİSTİK DÖNEM (MÖ 330-30)

ROMA

ERKEN DEMİR DEVRİ (MÖ 10. yy - ~620)

ETRÜSK KRALLIK DÖNEMİ (MÖ ~620 – 509)

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ (MÖ 509-367)

ORTA CUMHURİYET DÖNEMİ (MÖ 367-201)

GEÇ CUMHURİYET DÖNEMİ (MÖ 201 – 31)

İMPARATORLUK MÖ 31- MS 395

ANADOLUDA ROMA EGEMENLİĞİ

BERGAMA KRALI III. ATTALOS

MÖ 133/129

ERKEN İMPARATORLUK DÖNEMİ (MÖ 31 – MS 68)

Julius – Claudiuslar Dönemi

Augustus (MÖ 31-MS 14)

Tiberius (MS 14-37)

Caligula (MS 37-41)

Claudius (MS 41-54)

Nero (MS 54-68)

Dört İmparator

Galba – Otho – Vitellius (MS 68-69)

Vespasian (MS 69-79)

ORTA İMPARATORLUK DÖNEMİ

Flaviuslar Dönemi (MS 69 – 96)

Vespasian (MS 69-79)

Titus (MS 79-81)

Domitian (MS 81-96)

Evlatlık İmparatorlar Dönemi (MS 96-192)

Nerva (MS 96-98)

Traian (MS 98-117)

Hadrian (MS 117-138)

Antoninler Dönemi (MS 138-192)

Antoninus Pius (MS 138 -161)

Marcus Aurelius / Lucius Verus (MS 161-180 [161-169])

Commodus (MS 180-192)

Prof. Dr. Roma Heykeli
Kültür Varlıkları ve Anıtları Genel Müdürlüğü
Veli Köse

GEÇ İMPARATORLUK DÖNEMİ (MS 193-324)

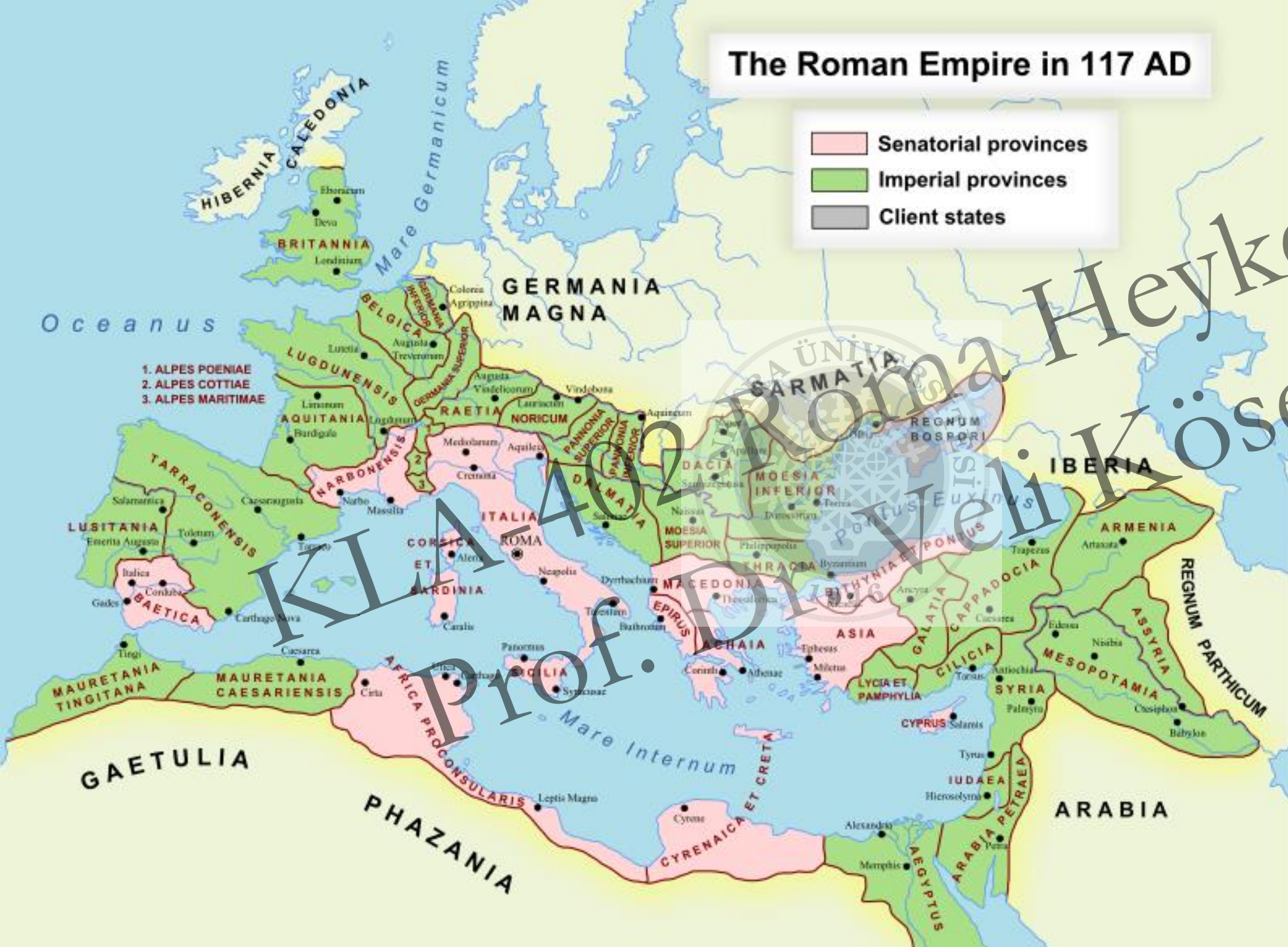
- Pertinax (MS 193)

Severuslar Dönemi (MS 193-235)

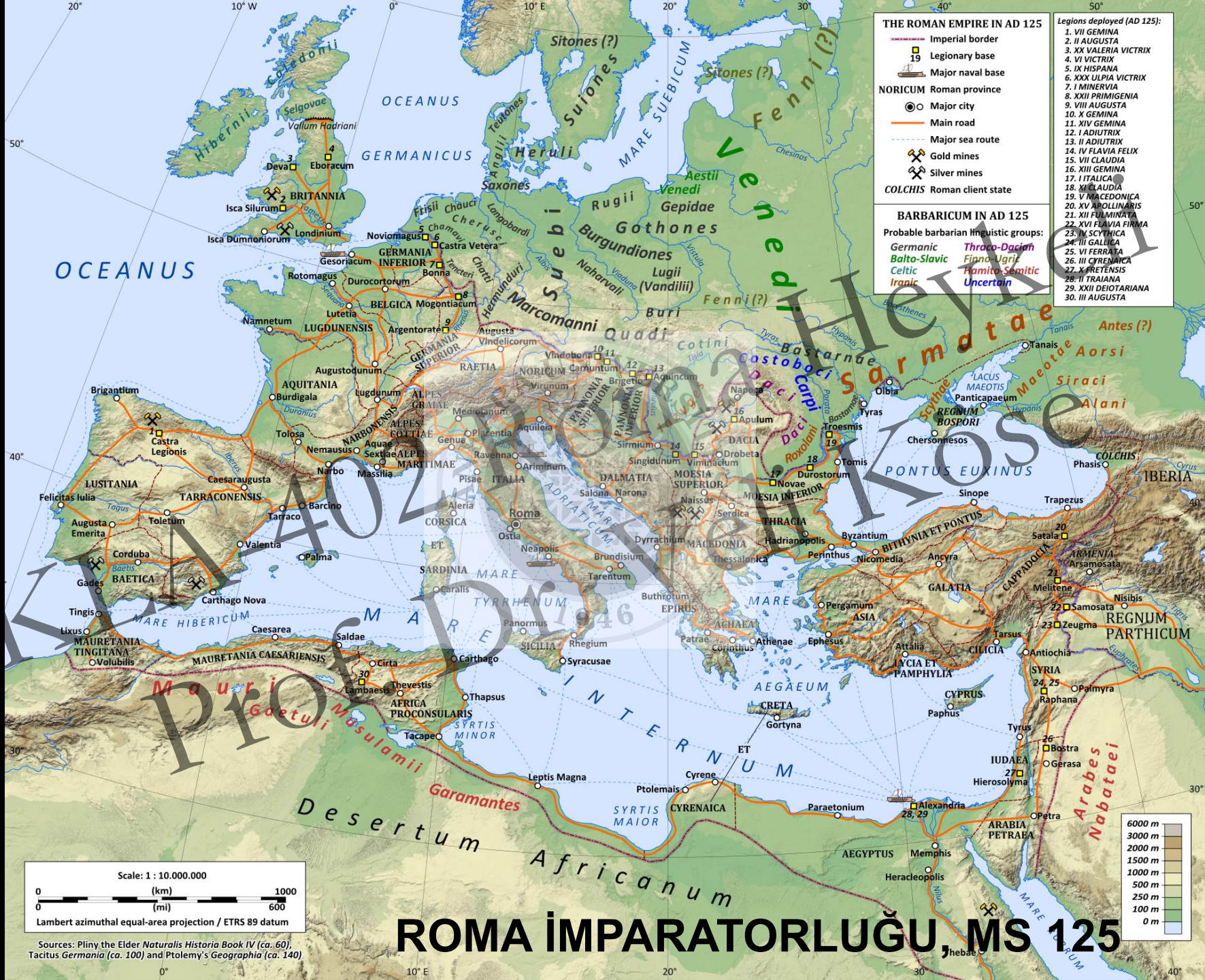
- Septimius Severus (MS 193-211)
- Caracalla (MS 211-217)
- Macrinus (MS 217-218)
- Elagabal (MS 218-222)
- Severus Alexander (MS 222-235)

The Roman Empire in 117 AD

- Senatorial provinces
- Imperial provinces
- Client states

- 1-Yönetim yetkisi Roma Senatosu'na bağlı eyaletler
- 2-İmparatorun yetkisindeki eyaletler
- 3- Vasal/Bağlı Krallıklar

Doğu ve Batı Roma İmparatorluğu (MS 395)

The provinces and dioceses of the Roman Empire after the death of Theodosius I in ca. 400 AD

Scale: approx. 1:7,500,000

0 100 200 300 miles
0 100 200 300 kilometers

Legend

- Apamea Cities
- Ravenna Provincial capitals
- Ephesus Diocesan capitals
- Defined borders
- - - Undefined borders
- - - Prefecture boundaries
- - - Diocesan boundaries
- - - Provincial boundaries
- Armenian Satrapy
- Province
- Diocese

PONTUS Diocese

CUMHURİYET DÖNEMİ EYALETLERİ

- 1-MÖ 240 – [Sicilia](#) / Sicilya
- 2-MÖ 237 – [Corsica et Sardinia](#) / Korsika ve Sardunya
- 3-MÖ 203 – [Gallia Cisalpina](#) (Kuzey İtalya)
- 4-MÖ 197 – [Hispania Citerior](#) ve [Hispania Ulterior](#) ([Iberia Yarımadası](#))
- 5-MÖ 167 – [Illyricum](#)
- 6-MÖ 146 – [Macedonia](#) / Makedonya
- 7-MÖ 147 – [Africa](#) (Akdenize kıyısı olan Africa)
- 8-MÖ 129 – [Asia](#) ([Asia Minor](#)) / Küçük Asya
- 9-MÖ 120 – [Gallia Transalpina](#) ya da [Gallia Narbonensis](#) (Güney Fransa)
- 10-MÖ 78 – [Cilicia](#) / Kilikia;
- 11-MÖ 74 – [Bithynia](#), MÖ 64'ten itibaren *Bithynia et Pontus*
- 12-MÖ 74 – [Creta et Cyrenaica](#) / Girit ve Kyrenaika
- 13-MÖ 66 – [Corduene](#)
- 14-MÖ 64 – [Cilicia](#) et [Cyprus](#) / *Kilikia ve Kıbrıs*
- 15-MÖ 64 – [Syria](#) / Suriye

16-MÖ 27 – [Achaea](#), [Macedonia](#)'dan ayrılarak oluşturulmuş senatorluk eyaleti.
17-MÖ 25 – [Galatia](#)
18-MÖ 22 – [Gallia Aquitania](#), [Gallia Belgica](#), [Gallia Lugdunensis](#)
19-MÖ 15 – [Raetia](#)
20-MÖ c. 13 – [Hispania Ulterior](#), [Baetica](#) ve [Lusitania](#) eyaletleri olarak bölünmüştür.
21-MÖ 12 – [Germania Magna](#), (MS 9 yılında kaybedilmiştir)
22-MS 6 – [Iudaea](#)
23-MS 14 – [Alpes Maritimae](#).
24-MS 18 – [Cappadocia](#).
25-MS c. 20–50 – [Illyricum](#), [Illyricum Superior](#) ([Dalmatia](#)) ve [Illyricum Inferior](#) ([Pannonia](#)) olarak ikiye bölünmüştür.
26-MS 40 – [Mauretania Tingitana](#) ve [Mauretania Caesariensis](#).
27-MS c. 40 – [Noricum](#).
28-MS 43 – [Britannia](#).
29-MS 43 – [Lycia et Pamphylia](#).

30-MS 46 – [Thracia](#).
31-MS c. 47 – [Alpes Poeninae](#).
32-MS 63 – [Alpes Cottiae](#).
33-MS 67 – [Epirus](#).
34-MS 72 – [Commagene](#), Syria Eyaletine bağlanmıştır.
35-MS c. 84 – [Germania Superior](#) ve [Germania Inferior](#).
36-MS 85 – [Moesia](#), [Moesia Superior](#) (yukarı) ve [Moesia Inferior](#) (aşağı) olarak ikiye ayrılmıştır.
37-MS 105 – [Arabia](#)
38-MS 107 – [Dacia](#), [Dacia Superior](#) ve [Dacia Inferior](#) olarak ikiye ayrılmıştır (MS 118 ve 158 yılları arasında)
39-MS 107 – [Pannonia](#), [Pannonia Superior](#) ve [Pannonia Inferior](#), olarak ikiye bölünmüştür.
40-MS c. 115 – [Armenia](#), [Assyria](#) ve [Mesopotamia](#)
41-MS 166 – [Tres Daciae](#)
42-MS 193 – [Syria](#) [Syria Coele](#) ve [Syria Phoenicia](#) olarak ikiye bölünmüştür.
43-MS 193 – [Numidia](#), [Africa proconsularis](#)'ten oluşturulmuştur.
44-MS c. 197 – [Mesopotamia](#).
45-MS 197 – [Britannia](#), [Britannia Superior](#) ve [Britannia Inferior](#) olarak ikiye bölünmüştür.
46-MS 214 – [Osroene](#)

Roma, "Asia" adıyla Roma'nın Anadolu topraklarında kurduğu ilk eyaletti.

1- MÖ 133: Asia Eyaleti

2- MÖ 80/79: Kilikia

4- MÖ 74/64: Syria

3- MÖ 63: Pontus ve Bithynia

5- MÖ 58: Cyprus

6- MÖ 25: Galatia

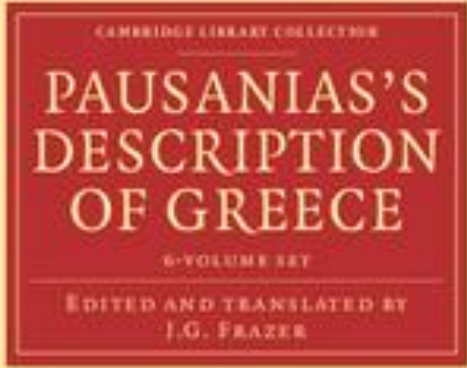
7- MS 17: Kappadokia

8- MS 43: Lykia ve Pamphylia eyaletleri sırasıyla izlemiştir.

ROMA HEYKELTRAŞLIĞI: KAYNAKLAR

Julius Sezar Dönemi heykeltıraşlarından Pasiteles, nobilia opera in tode orbe yani ünlü yunan başyapıtları demek olan bir kitap yazmıştı.

MS 2. yy'da yaşamış ünlü coğrafyacı ve gezgin Pausanias,

CAMBRIDGE

Yaşlı Plinius'un 36 ciltlik latince **Naturalis Historia** kitabı

Pasiteles'e atfedilen Atalante adlı kız heykeli (Vatikan Müzesi, MÖ 1. yüzyıl)

ETRÜKSLER VE VILLANOVA KÜLTÜRÜ (MÖ 1000-200)

Erken Demir Devri (MÖ 10. yy – ~ 620)

Etrüsk Krallık Dönemi (MÖ ~620 – 509)

Erken Cumhuriyet Dönemi (MÖ 509-367)

Orta Cumhuriyet Dönemi (MÖ 367-201)

GEÇ CUMHURİYET DÖNEMİ (MÖ 201 – 31)

İMPARATORLUK DÖNEMİ (MÖ 31-MS 395)

SÜLALELER ve İMPARATORLAR

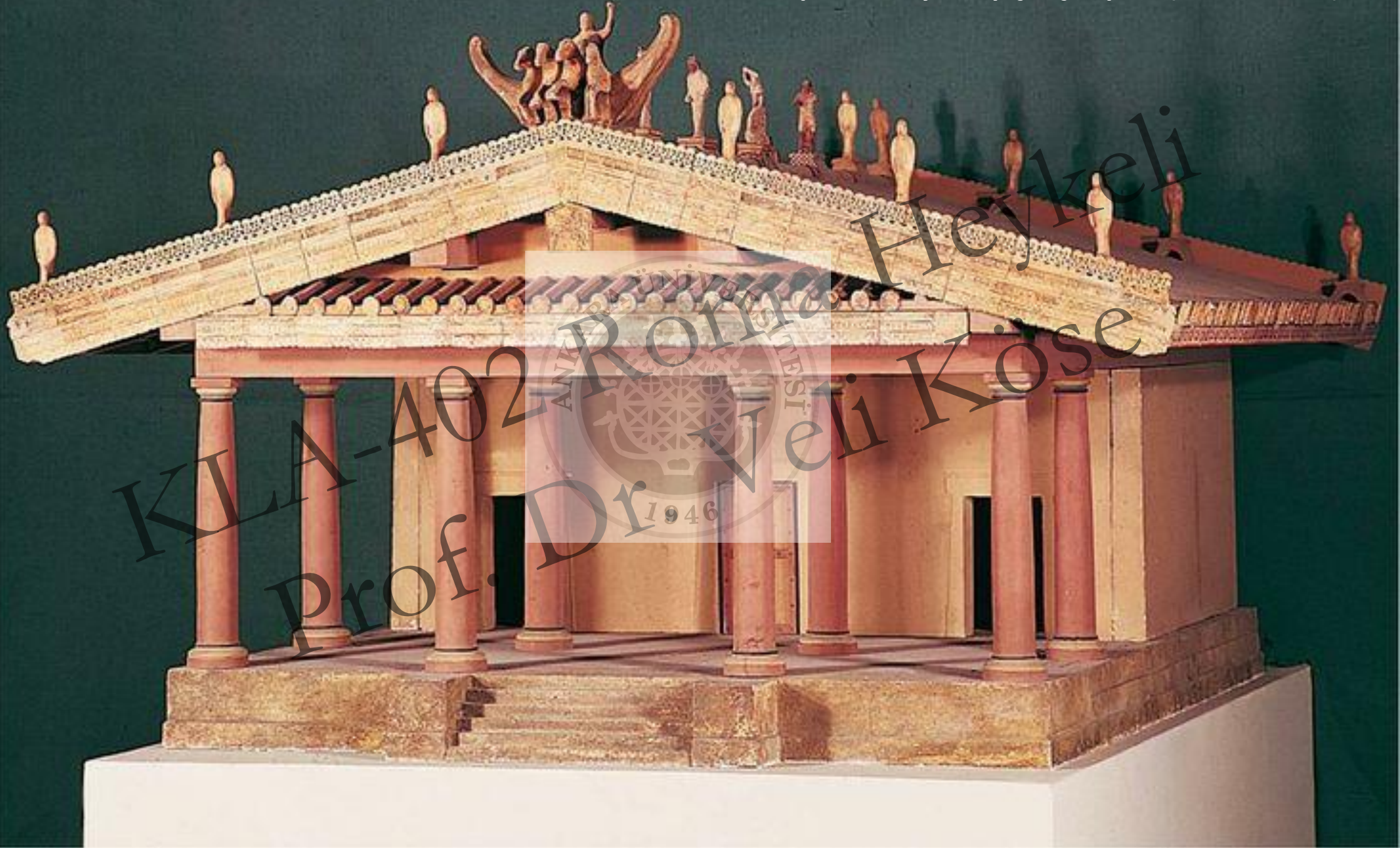
1.19 Etruskische Terrakotta-Kanope; 650–600 v. Chr.;
Höhe 44,5 cm; Museo Archeologico, Florenz.

Etrüsk Kanopesi, MÖ7./6.
yy, Dolciano'dan Chiusi

Veii Apollon Heykeli, pişmiş Toprak (MÖ 550-520)

KLA-402 Roma Heykeli
Prof. Dr. Veli Köse

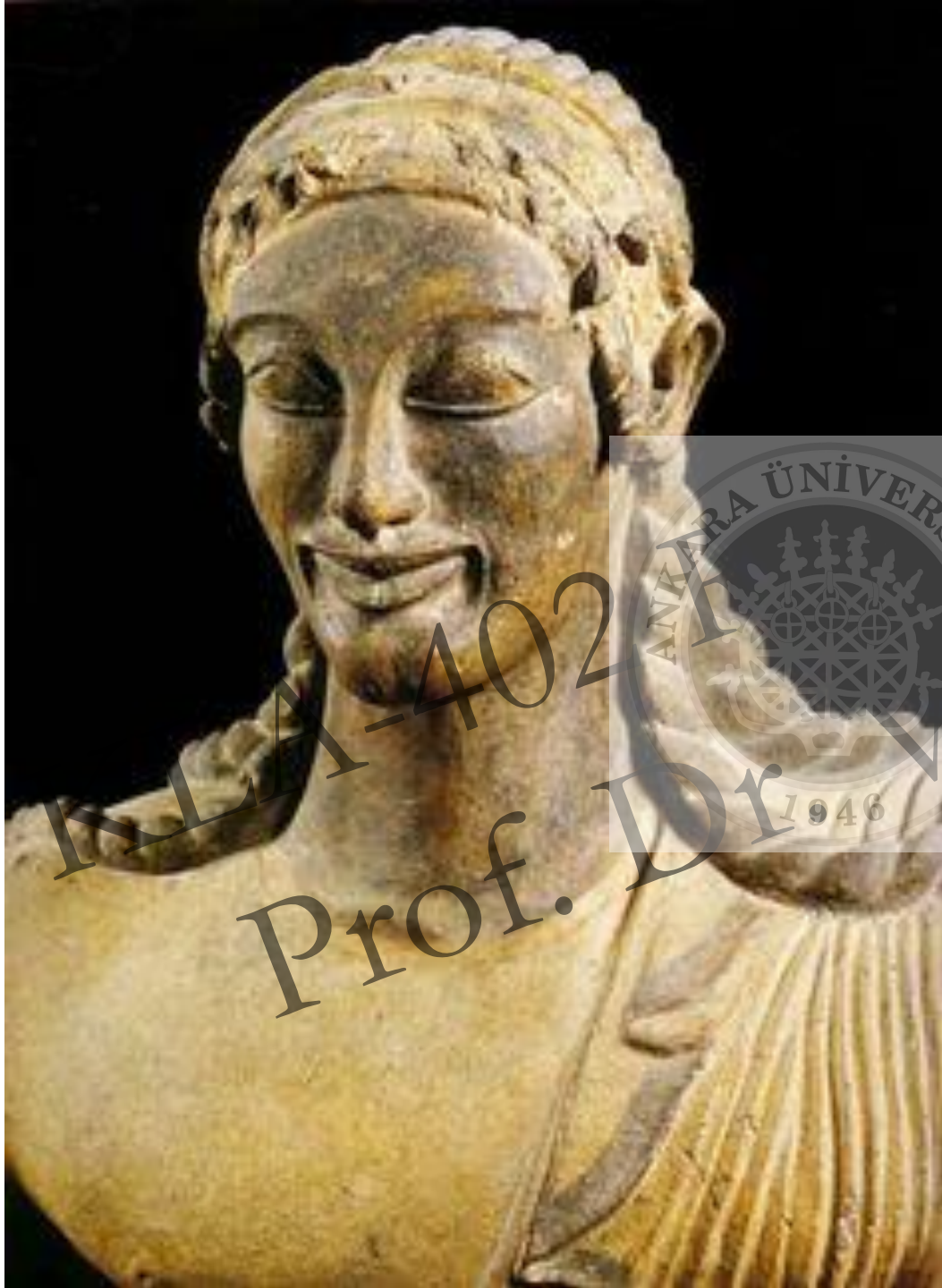

Veii Apollon Heykeli, pişmiş Toprak (MÖ 550-520)

Anavysos Kurosu (MÖ 530)

KLAT-402

Prof. Dr.

Ankara Heykeli Köşe

Lupa Romana (MÖ 500 civarı)

Chimera (MÖ Erken 4. yy)

Lupa Romana (MÖ 500 civarı)

Chimera (MÖ Erken 4. yy)

1.19 Etruskische Terrakotta-Kanope; 650–600 v. Chr.;
Höhe 44,5 cm; Museo Archeologico, Florenz.

Etrüsk Kanopesi, MÖ7./6. yyy,
Dolciano'dan Chiusi

Cerveteri, Etrüsk Pişmiş Toprak Lahit, MÖ Geç 6. yy

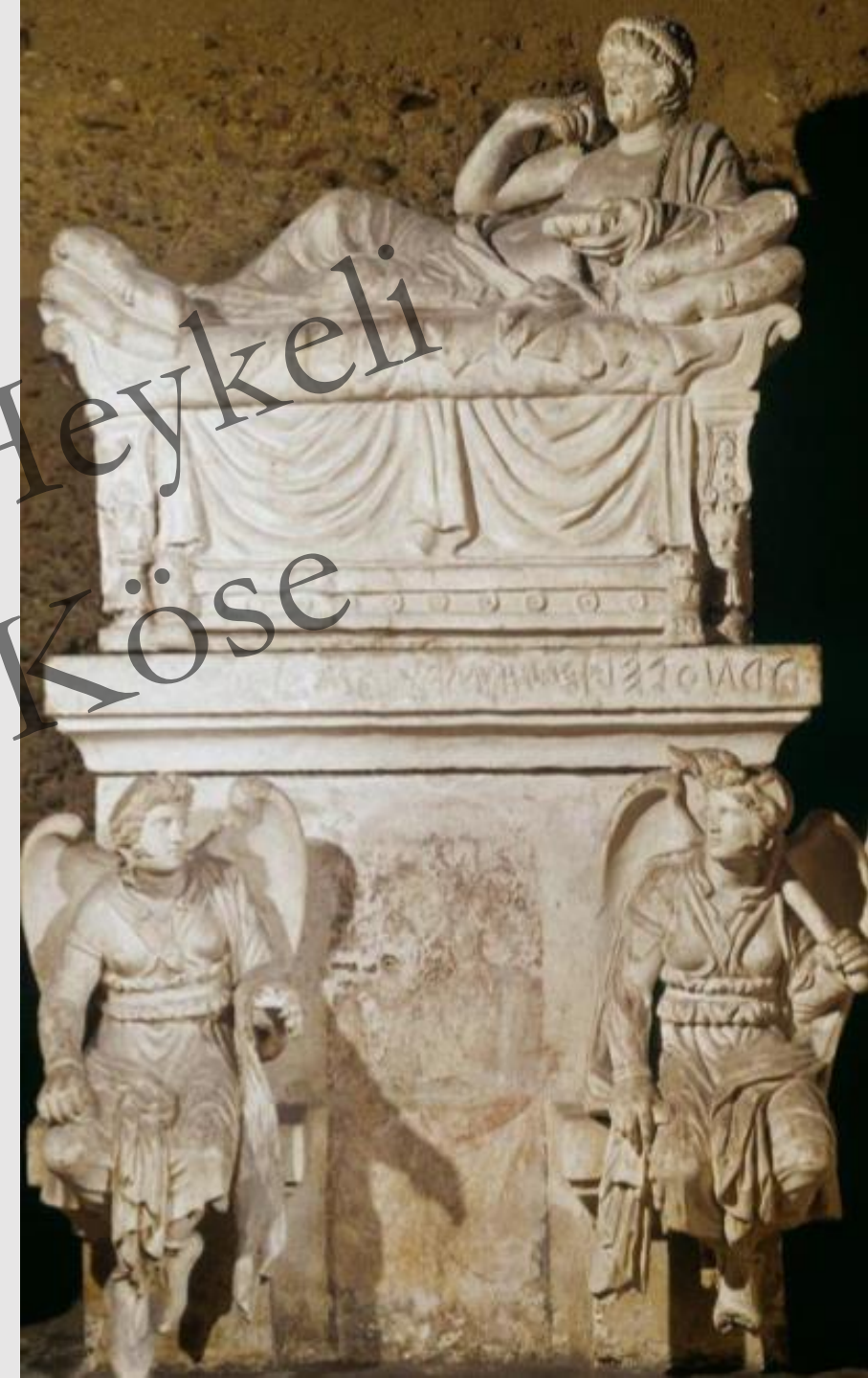
Heykeli Köse

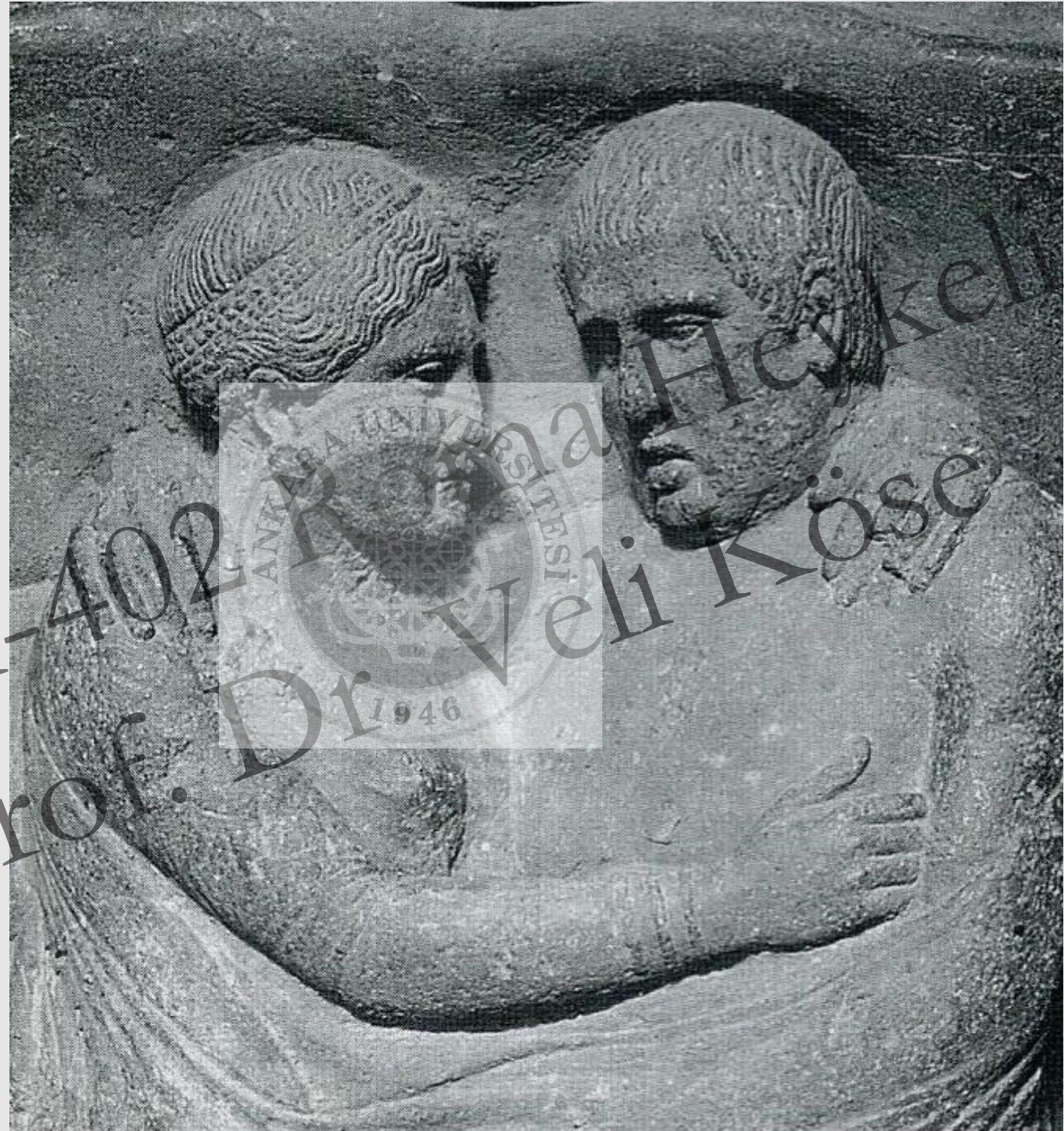
ANTİYA ÜNİVERSİTESİ
Prof. Dr. İbrahim Köse

Cerveteri, Etrüsk Pişmiş Toprak
Lahit, MÖ Geç 6. yy

Perugia, Volumnii
Mezarı, Arnth Velimnas,
Kireçtaşı ve Stuco, MÖ
150-100

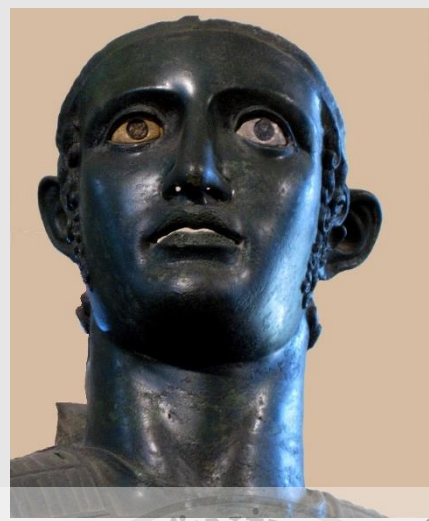

Vulci, Etrüsk
Tüf Lahit
Kapağı
üzerindeki çift,
(MÖ Erken 3.
yy)

Lahit Kapağı Seinti Hanunia Tlesnasa Chiusi, MÖ 180-170

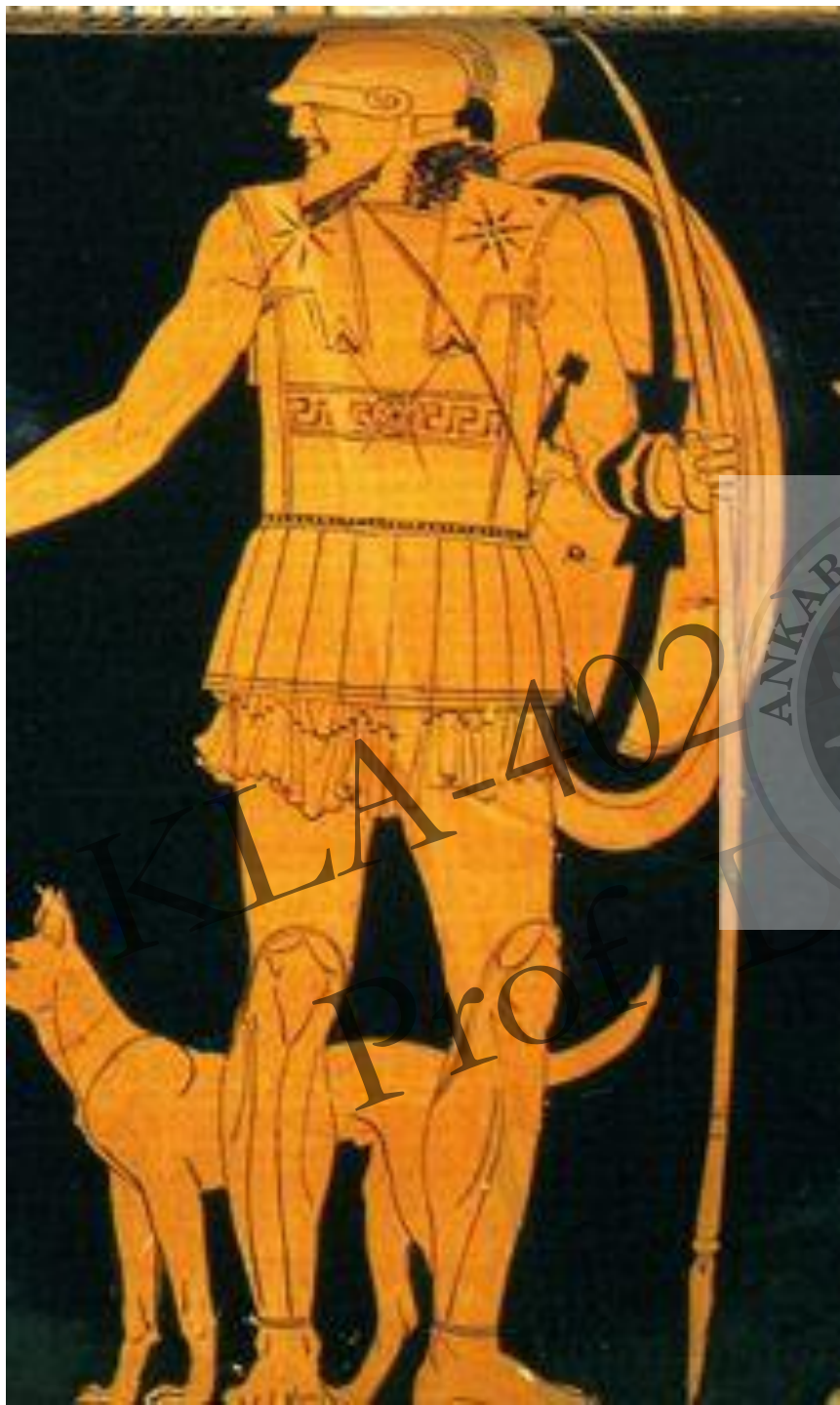

Todi Marsı (MÖ erken 4. yüzyıl)

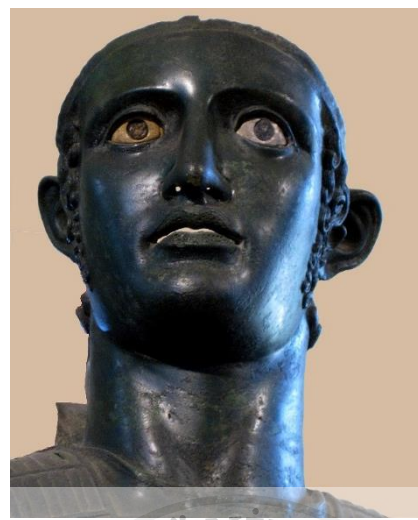
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΤΟΔΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Αθήνα
αχαλ τρουττις δυνου δεδε

Prof. Dr. İsmail Köse
Ankara Heykeli

Todi Marsı (MÖ erken 4. yüzyıl)

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΤΟΔΙ
ΕΡΜΗΣ

ahal truttis dunum dede

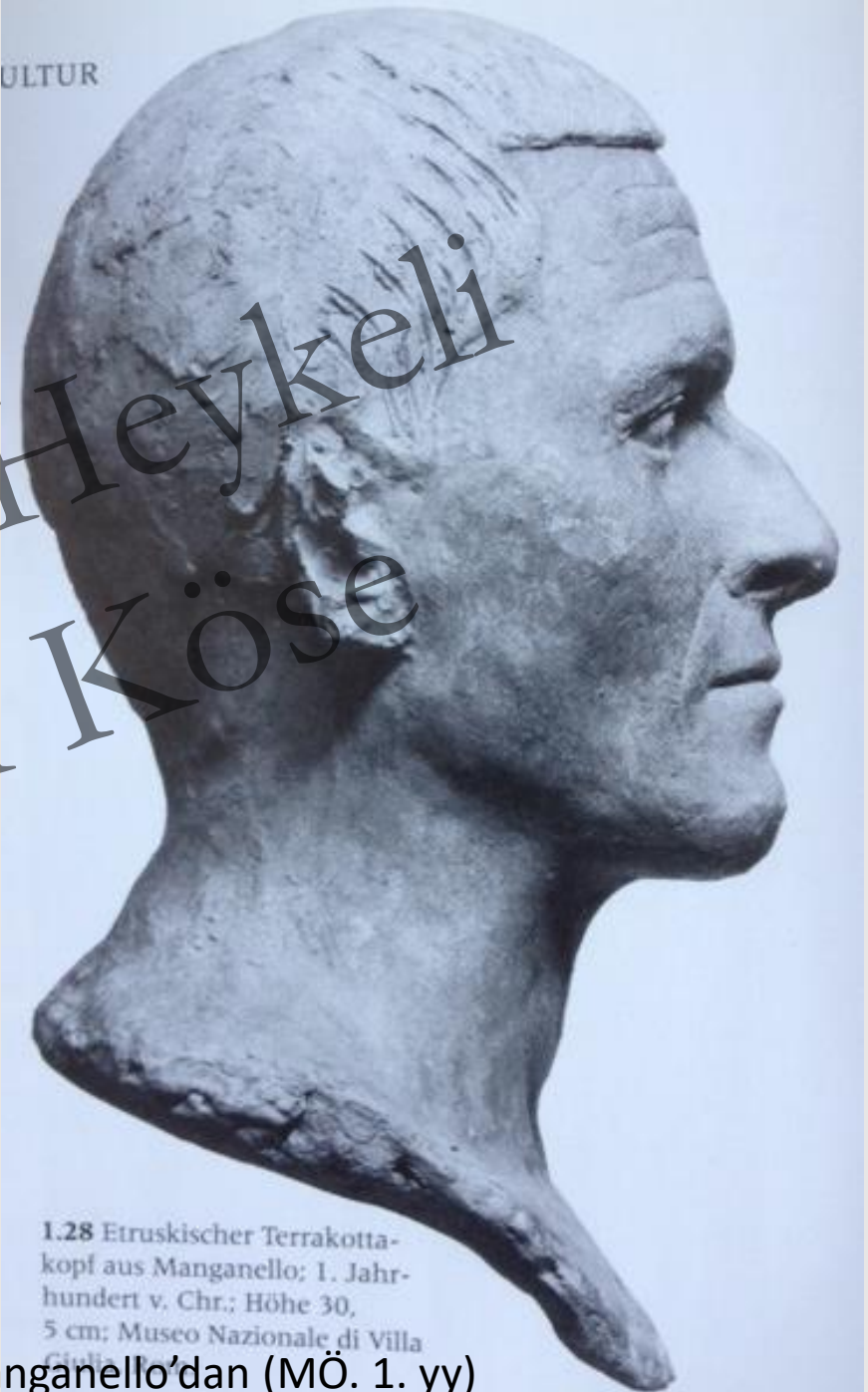
PIVS · VII · PONT · MAX ·
PATR · OPTIM · CAR · NATALIS · BIR · I · THE · ARR ·
SCY · L · TOR · I · AR · ART · CIRC · V · M · C · L · V · N · S ·
AD · I · T · R · V · E · T · NOV · V · M · O · V · E · P · R · O · P · E · F · C · I ·
AL · I · O · T · H · G · A · R · D · I · N · A · E · D · I · V · S · V · A · T · E · A · N · P ·
AL · I · B · I · S · E · D · E · M · D · E · S · T · I · N · A · V · I · T ·
AN · N · O · S · A · C · R · I · P · R · I · N · C · I · P · A · T · V · S · X · I · X ·

1.27 Etruskischer Bronze-Jünglingskopf; spätes 4. Jahrhundert v. Chr.; Höhe 22,9 cm; Museo Archeologico, Florenz.

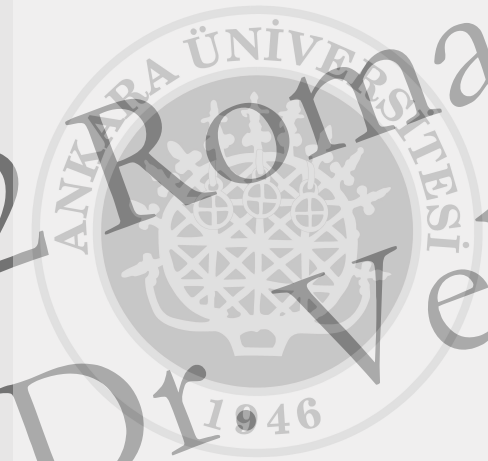
Etrüsk, Bronzdan Delikanlı Başı (MÖ geç 4. yüzyıl)

CULTUR

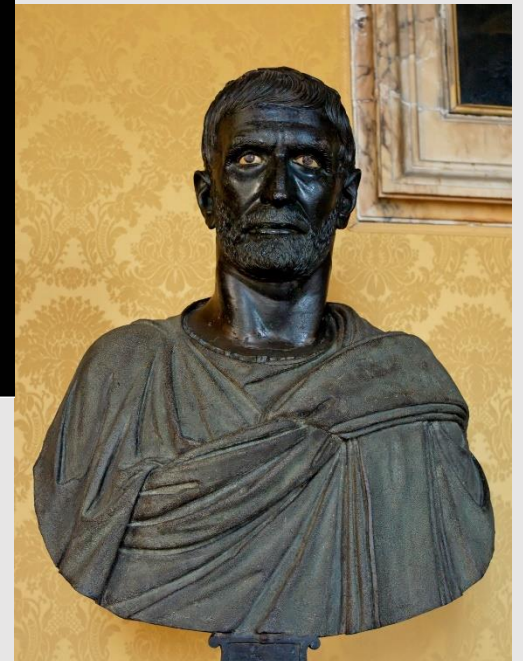
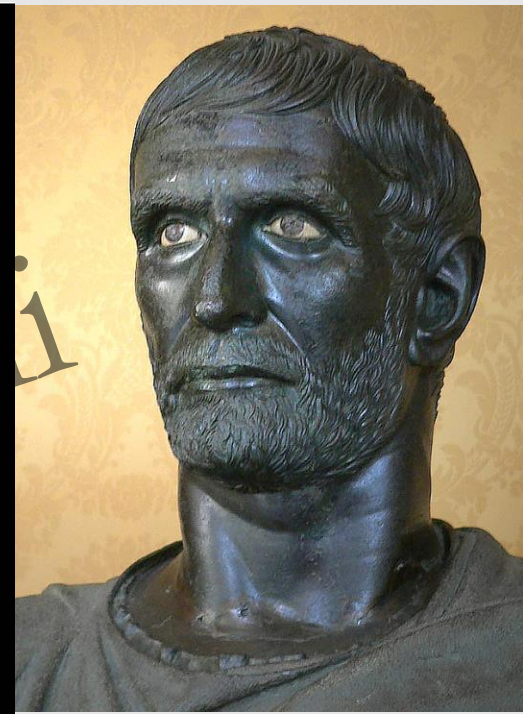
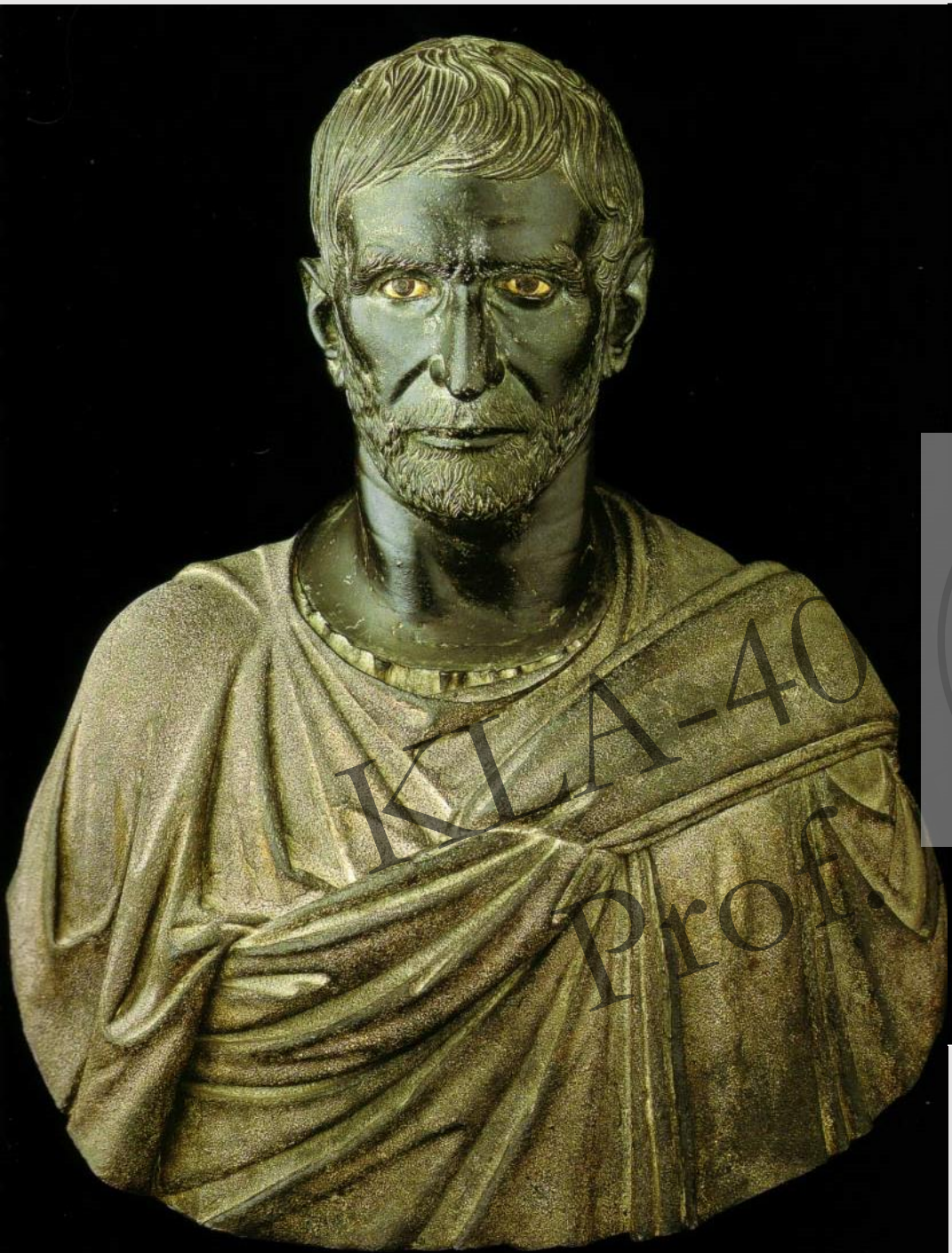

1.28 Etruskischer Terrakotta-kopf aus Manganello; 1. Jahrhundert v. Chr.; Höhe 30,5 cm; Museo Nazionale di Villa Giulia, Rom.

Etrüsk, Terrakotta, Manganello'dan (MÖ. 1. yy)

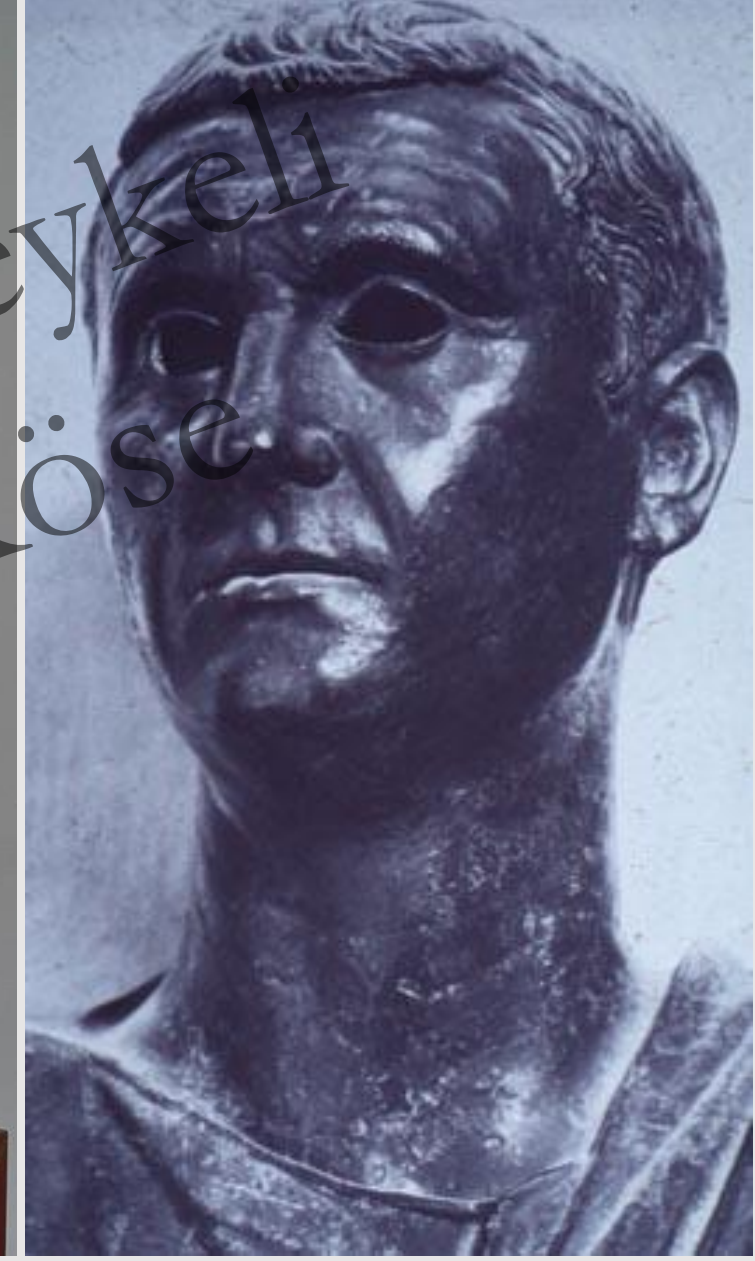
Prof. Dr. Roma Heykeli
KLA-402 Veli Köse

Bronzdan Sakallı Bir Erkek ("Brutus"), MÖ 300

Bronzdan Hatip Heykeli (Aulus Metellus) MÖ 1. yüzyıl Başı

02
f. D
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
1946
Hatip Heykeli
Köse